

Biarritzen, Mintzalasai ekimenaren laugarren edizioa

BIARRIZKO KALEETAN, haur parkeetan, okindegian eta lantokian euskara erabiltzea bultzatu nahi du Mintzalasai ekimenak.

Erabilera, erakargarritasuna eta ikusgarritasuna ditu ardatz, hizkuntza paisaia elebkarrean, dendari askok euskaraz ez dakiten herrian, beti ez baita erraza euskaraz egitea. Oztopen aurrean aukerak bilatu nahi dituzte ordea biarriztarrek eta pentsatu nahi dute “gutxi” baino, “uste baino gehiago” direla.

2011n hasi ziren antolatzen Mintzalasai. Sare handiak hartzen du parte antolaketa. Zazpi egunez luzatzen da egitaraua, 70 hitzordu izaten dira Biarritzen barrena. 25 elkartek antolatzen dute astea, 50 egiturak hartzen dute

Argazkia 2014ko Mintzalasai saiokoa da. Egunetako bat haurrentzat antolatzen dute.

parte eta 100 pertsona inguruk laguntzen dute.

Mintzalasai astea irailaren 21etik 27ra bitartean izango da. Egun bakoitzean gai bat landuko dute: 21ean, sukaldaritza eta ardo dasta-

keta; 22an, formakuntza; 23an, haurren eguna; 24an, mintzaldi, proiektzio eta eztabaidak; 25ean, hizkuntzen eta kulturen topaketa; 26an, dantza; eta 27an, euskara familian eta lagunartean. Mintzalasai-ren webgunean egitaraua osatuago agerida.

Antolatzaileek erakunde lanaren zain egon gabe, euskara erabiltzeko norberak egin dezakeenari eman diote lehentasuna eta horrela dio Mintzalasaien aurkezpenean: “Badakigu

indarrean diren hizkuntza politikak oraindik eskasak direla beharrezko emaitza sakonak eragiteko. Baina nehorren nahikeria itxoin gabe, gauza asko egin ditzakegu, gure buruak aktibatzen hasiz”.

EKONOMIAREN TALAIAN • TERMOMETROA

Esnea ez dator iturritik

HALA DA, ESNEA EZ DATOR ITURRITIK. Horixe da euskal esneki-esplotazioetako langileek eta Espainiako Estatukoek Nekazaritza ministro espainiarrari esan berri diotena. Eta gauza bera esan diete arduradun foral eta autonomikoei. Esneak, aurretik lan bat eskatzen du, esplotazio egoki bat. Horrek prezio bat dauka, gutxieneko kostuak bertan hartuko dituena. Baina merkatuak, industriek eta saltoki handiek ez dute hori onartu nahi, produkzio kostuen azpitik dau den prezioak ezartzen ari baitira. Horrek sektorearen agonia sorrarazi du; azken urteetan ehunka ustiategi itxi behar izan dituzte eta milaka lanpostu galdu dira. EAEn esnea produzitzen duten baserriak azken hamalau urtetan 3.274 izatetik 735 izatera pasa dira; behi kopurua ere erdira jaitsi da: 2000. urtean 40.434 behi zeuden, 2014an berriz, 20.565. Egoera honen aurrean, abeltzainek mobilizazioak hasi dituzte, eta akordio batera iritsi ezean jarrera gogortzeko aukera zabalik utzi dute.

Zein da arazoa? Abeltzainak babesgabe daude, inolako araudirik ez duen merkatuaren aurrean. Industriak

ezarritako prezioek askotan ez dute produkzio kostuak ordaintzeko adina ematen. Ohikoa da prezio hori esnelitroko 0,24 eta 0,28 eurotan egotea, baina kostuak ordaintzeko gutxienekoa 0,35 euro dela kalkulatu dute arduradun sindikalek. Zenbait baserriar 0,15 baino ez zaie ordaindu! Horrela ezin da lanik egin, atek ixten ari dira. Esnetarako behia desagertu egin daiteke, enplegurik sortu ez, landa eremuak abandonatu, eta ingurumena galbidean jartzearaino.

Mobilizazioen aurrean, Espainiako Gobernuak 300 euroko diru-laguntza iragarri du behi bakoitzeko, produkzio kostua ordaintzeko gai ez den abeltzainarentzako. Ez dirudi nahikoa denik. Sindikatuek eskatu dute jatorritik datorren esnari salmentarako gutxieneko prezio bat ezartzea. Euskal Herriko enpresa eta foru erakundeek, baita administrazio autonomikoak ere, ezin dute esnearen sektorea hiltzen utzi, bertatik bizi direlako milaka familia, eta arriskuan daudelako nekazaritza guneak eta ingurumena bera ere.

Juan Mari Arregi